

عنوان مقاله:

فرآیند همترازخوانی و چالش های اخلاقی آن: آیا می توان به داوری اخلاقی امیدوار بود؟

محل انتشار:

فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، دوره 17، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

رضا رجبعلی بگلو - 1. گروه علم سنجی و تحلیل اطلاعات، پژوهشکده علوم اطلاعات، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندک)، تهران، ایران.

علیرضا ثقه الاسلامی - 2. گروه اخلاق و حقوق اطلاعات، پژوهشکده جامعه و اطلاعات، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندک)، تهران، ایران.

زهرا رجبعلی بگلو - 1. گروه علم سنجی و تحلیل اطلاعات، پژوهشکده علوم اطلاعات، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندک)، تهران، ایران.

ندا حاجی عزیززی 3 - 3. مدیریت ارزیابی و تحول اداری، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندک)، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

زمینه: نقش داوری و همترازخوانی در اخلاق پژوهش و نشر بسیار ممتاز و حیاتی بوده و دگرگونی هایی در طی سالیان دراز بر این بخش مهم از ارتباط علمی رخ داده است. با وجود گوناگونی در داوری های علمی و انتقادات و چالش هایی که به شیوه اجرا و ماهیت آن وارد شده، اما همچنان به عنوان یک هنجار اجتماعی در جامعه علمی پذیرفته شده است. پژوهش حاضر مروری است بر انتقادات و چالش هایی که توسط پژوهشگران به این رویکرد علمی مطرح شده است. نتیجه گیری: این انتقادات از نقص در کارکرد و روند اجرا گرفته تا جنبه هایی همچون شخصی پنداری همترازخوانی، تاثیر منفی آشکار یا پنهان بودن هویت، امکان سوءاستفاده، نبود داور مناسب و آموزش دیده، وجود انواع سوگیری و برخورد منافع در داوری را دربر می گیرد که اخلاقی بودن داوری را با پرسش هایی جدی روبرو کرده است. مروری کلی بر این انتقادات در کنار آشنایی با مولفه های مهم داوری اخلاقی می تواند به بهبود این فرایند علمی یاری رساند.

کلمات کلیدی:

(Peer review, Refereeing process, Peer review ethics, Criticisms and challenges, Publication ethics committee (COPE), همترازخوانی، فرایند داوری، اخلاق همترازخوانی، انتقادات و چالش ها، کمیته اخلاق نشر (کوپ)).

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1513704>

